Nr 2 Luty Rok II

S Z A C H I S T A P O L S K I

miesięcznik poświęcony grze i kompozycji szachowej

Komitet Redakcyjny: T.Bujak,M.Gałuszka,M.Wróbel

Wydawca: Krakowski Klub Szachistów

Redakcja i Administracja: Kraków,Basztowa 15 m. 12

Cena 70 zł. Cena 70 zł.

Mieczysław Gałuszka

Wariant Niemcowicza w obronie francuskiej

1.e2-e4,e7-e6 2.d2-d4,d7-d5 3.Sb1-c3,Gf8-b4

(Ciąg dalszy)

Odgałęzienie B

5. ...	Gb4xc3+
6.Se2xc3	f7-f5

Od czasu pogromu czarnych w partii Dr.Alechin-Niemcowicz,Bled 1931,w której kontynuowano 7.f2-f3,e4xf3 8.Hd1xf3,Hd8xd4 9.Hf3-g3 z silnym atakiem. Czarne nie powinny były bić na d4,wówczas atak białych nie rozwijałby się tak prosto.

Jednak i w tej grze mógł,czarny wybrać lepszą ewentualność: 8...Hd8-h4+!,co zmuszało białe do zdeklarowania się,poczym 9...Hh4xd4.

7. f2-f3	e4xf3
8. Hd1xf3	Sg8-f6
9.Gc1-f4	0-0
10.0-0-0	c7-c6

Czarny zajmuje skoczkiem pole d5 poczym białym trudno kontynuować atak choć ich pozycja warta poświęcenia piona. (Grigoriew-Judowicz.Moskwa 1933)

2.

5....	Gb4xc3+
6.Se2xc3	Gb8-c6!

Interesująca idea mistrza radzieckiego Kona. Czarne atakując piona d4 kończą rozwój i umacniają pośrednimi groźbami piona e4.

7.Gf1-b5	...

W razie 7.Gc1-e3,Sg8-f6 8.Gf1-b5,Gc8-d7 utrzymują czarne przewagę piona przy solidnej pozycji. Najlepiej coprawda grać 7.d4-d5,e6xd5 8.Hd1xd5,Gc8-e6 9.Hd5xe4,Sg8-f6 z równą grą.

7.... Sg8-e7
8.0-0 ...

Jeśli 8.Sc3xe4 to Hd8-d5 9.Hd1-d3,f7-f5 ze zdobyciem piona g2.

8.... 0-0
9.Gb5xc6 Se7xc6
10. d4-d5 e6xd5
11.Hd1xd5 Sc6-d4!
12.Gc1-g5 Hd8xd5
13.Sc3xd5 Sd4-e6
14.Gg5-h4 b7-b6

z minimalną przewagą czarnego. dr.E.Lasker-Kan,Moskwa 1936.

-3-

5. ... Gb4-e7

Idea Alatorcewa,zastosowana po raz pierwszy w partii Kan-Alatorcew,Moskwa 1931. Czarne uzyskują wyrównanie z łatwością.

6.Sc3xe4 Sb8-c6
7.Gc1-e3 ...

Dr.Alechin grał w 7 partii meczu z Euwem w r.1935 ciekawy ruch 7.g2-g4,jednak okazało się to wątpliwej wartości wobec wskazanego przez Botwinnika 7...h7-h5!

7. ... Sg8-f6
8.Se4xf6+ ...

Białe nie mogą kontynuować naturalnego rozwoju figur jeśli 8.Se2-c3,0-0 9.Gf1-e2? to Sf6xe4 10.Sc3xe4,f7-f5,pociąga f5-f4 ze zdobyciem piona d4.
Po 8.Hd1-d3 nastąpi b7-b6 9.0-0-0,Gc8-b7 10.Se4xf6+,Ge7xf6 11.Wh1-g1?,Hd8-d7 12.g2-g4?,g7-g6 13.Gf1-g2,0-0-0 14.h2-h4,h7-h5∓ Rellstab-Böök,Kemeri 1937.

8. ... Ge7xf6
9.Hd1-d2 e6-e5

Jeśli 9...Sc6-e7? to 10.0-0-0,Se7-d5 11.Se2-g3,Gc8-d7 12.Sg3-e4,Sd5xe3? 13.Hd2xe3,0-0 14.h2-h4?± Alechin-Ozols,Kemeri 1937. W książce turniejowej doradzają grać tu 9...b7-b6! 10.0-0-0,Gc8-b7.

10.0-0-0 0-0

Wymiana na d5 sprowadza zupełne wyrównanie. Jeśli białe chcą grać obosiecznie mogą kontynuować grę przez 11.d4-d5,Sc6-e7 jak w partii Lilienthal-Botwinnik, Moskwa 1936,której dalszy przebieg był następujący: 12.Se2-g3,Se7-g6 13.Sg3-h5,Gf6-e7 14.Gf1-e2,f7-f5 15.f2-f4,Ge7-d6 z ostrą grą i mniejwięcej równymi szansami.

4.

5. ... Gb4-e7
6.Sc3xe4 Sg8-f6
7.Se2-g3 ...

Więcej zawiła gra powstaje po 7.Hd1-d3! na co czarny gra najlepiej 7...b7-b6 poczym Gc8-b7. Jeśli 7.Se2-c3 to Sb8-c6 8.Gc1-e3 (8.Gf1-b5?,Gc8-d7) Sf6xe4(lub też 8...0-0 9.Se4-g3,b7-b6) 9.Sc3xe4,e6-e5 10.d4-d5,Sc6-d4 11.Ge3xd4,Hd8xd5=.

7. ...	0-0
8.Gf1-e2	Sb8-c6
9.Se4xf6+	...

Jeśli 9.c2-c3 to e6-e5! 10.d4xe5,Hd8xd1 11.Gg2xd1, Sc6xe5 12.0-0,Sf6xe4 13.Sg3xe4,Se5-d3 14.Gd1-c2,Sd3xc1∓ Kan-Alatorcew,Moskwa 1931.

9. ...	Ge7xf6
10. c2-c3	e6-e5

Jeśli 11.d4-d5 to Sc6-e7 i czarne nie mają żadnych trudności,Werliński-Botwinnik,Moskwa 1931. Jeśli biały gra 11.d4xe5 wówczas po 11...Hd8xd1+,Ge2xd1,Sc6xe5 13.0-0,Se5-d3 uzyskałyby czarne dwa gońce,Kan-Alatorcew,Moskwa 1931.

Ciąg dalszy w następnym numerze.

Partia nr 107

Białe: B.Śliwa — Czarne: T.Ciejka

Obrona Philidora

Turniej o mistrzostwo Krakowskiego Klubu Szachistów na rok 1947.

1. d2-d4	Sg8-f6
2.Sg1-f3	d7-d6
3.Sb1-c3	Sb8-d7
4. e2-e4	e7-e5

Śliwa wymanewrował przeciwnika zręcznie z obrony staroindyjskiej do korzystnego dla białych wariantu obrony Philidora (wariant Hanhama).

5.Gf1-c4	h7-h6
6. 0-0	c7-c6

Śliwa zaznacza,że wchodziło tu poważnie w rachubę:6. Gxf7+,Kxf7 7.dxe5,dxe5 8.Sxe5+ i po Kg8 9.Sg6 z silnym atakiem. Ideę zaofiarowania gońca zastosował w tak wczesnym stadium już w 7 ruchu i nieco odmiennej pozycji W.Kan w partii z Riuminem (t.o.m.Z.S.R.R.931) 1.e2-e4,e7-e5 2.Sg1-f3,d7-d6 3.d2-d4,Sg8-f6 4.Sb1-c3 Sb8-d7 5.Gf1-c4,Gf8-e7 6.d4xe5,d6xe5 7.Gc4xf7+,Ke8xf7 8.Sf3xe5+. Trzeba przyznać,że pozycja Śliwy była więcej obiecująca wobec nierozwinięcia jeszcze przez czarne gońca f8.

7. a2-a4	...

Jeszcze teraz zasługiwała na uwagę ofiara gońca białego na f7.

7. ... Gf8-e7
8. h2-h3 ...

Lowenfisch uważa za lepsze 8.Hd1-e2.

8. ... Sf6xe4

To pozorne poświęcenie które ma oswobodzić grę czarnych prowadzi do straty piona. Lepiej było ukończyć rozwój.

9.Sc3xe4 d6-d5
10.Sf3xe5 d5xe4

Jedyne,jeśli 10...Sd7xe5 to 11.d4xe5,d5xe4 12.Hd1xd8+ Ke8xd8 13.Wf1-d1+ poczym Gc1-f4.

11.Se5xc4 Sd7-f6
12.Sc4xf6+ ...

Sliwa uważa za lepsze 12.Wf1-e1.

12. ... Ge7xf6
13.Wf1-e1 + Gc8-e6
14.Sc4-e5 0-0
15. b2-b3 c6-c5?
16.Gc1-a3 c5xd4?

Ta ofiara jakości nie daje czarnym żadnych korzyści. lepiej 16...Hd8-c7 poczym 17...Wf8-d8

17.Ga3xf8 Kg8xf8
18.Hd1-d3 Kf8-g8
19.Wa1-d1 Hd8-c7
20. f2-f4 Wa8-d8
21.We1-e2 b7-b6
22.Wd1-f1 Hc7-c8
23. f4-f5 Ge6-d5
24.Se5-g4 Gf6-g5
25.Hd3-g3! d4-d3

Jeśli 25...h6-h5 to 26.h3-h4.

26. c2xd3 Gd5xb3
27. h3-h4 Gg5-c1
28. f5-f6 g7-g6

28...h6-h5 29.Sg4-e3,g7-g6 30.Se3-g5!

29.Sg4-e5 Kg8-h7
30. d3-d4 Gb3-d5
31. h4-h5 g6-g5
32.Hg3-d3+ Kh7-g8
33.We2-c2 Gc1-e3+
34.Kg1-h2 Czarne poddały się.

Zabawna pozycja; czarne tracą figurę 34...Ge3-f4+ 35.Kh1Wf1xf4! Białe miały sposobność do grubego przeoczenia 34.Kg1-h1??,Hc1-h3 mat.

Uwagi M.Gałuszki

PRENUMERATA KWARTALNA WYNOSI 200 zł + 30 zł PORTO
WPŁACAĆ POD ADRESEM: KRAKÓW?BASZTOWA 15 m 12.

Partia nr 108

Białe: M.Gałuszka Czarne: B.Sliwa

Przyjęty gambit hetmana

Mistrzostwo K.K.S. 1947r.

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 d5xc4
3. Sb1-c3 ...

Oczywiście najlepszym i najsolidniejszym ruchem jest 3.Sg1-f3.

3. ... e7-e5!
4. d4xe5 ...

Golmayo grał przeciw Alechinowi (Madryt 1935) 4.d4-d5,a7-a6 5.e2-e4,b7-b5 6.a2-a4,b5-b4 7.Sc3-a2,f7-f5 8.e4xf5,Gc8xf5 9.Gf1xc4,Sg8-f6 10.Gc1-g5,Gf8-d6 11.Hd1-f3 (lepsze 11.Sg1-e2) Gf5-g6 12.Gg5xf6,Hd8xf6 12.Hf3xf6,g7xf6 i czarne uzyskały lepszą końcówkę. Można tu też grać spokojnie 4.e2-e3.

4. ... Hd8xd1+
5. Ke1xd1 ...

Teoria uważa to za najsolidniejsze 5.Sc3xd1,Sb8-c6 6.e2-e4!,Sc6xe5 7.Gc1-f4,Gf8-d6 8.Gf4xe5,Gd6xe5 9.Gf1xc4,Sg8-e7 10.Sg1-e2,0-0. Problem czy jednak 5.Ke1xd1 nie jest lepszym nie jest przez teorię rozwiązany. W każdym razie po 5.Ke1xd1 staje się partia więcej zawikłaną.

5. ... Gc8-f6
6. e2-e4 Sb8-c6
7. f2-f4 0-0-0+
8. Kd1-c2 Sc6-d4+

Podręcznik Bilguera podaje tu 8...Sc6-b4+ 9.Kc2-b1, f7-f5.

9. Kc2-b1 b7-b5?

Błąd po którym powstaja komplikacje groźne dla czarnych. Sliwa uważa 9...g7-g6 za właściwy ruch.

10. Sg1-f3 a7-a6
11. a2-a4 Sd4-b3
12. Wa1-a2 b5-b4
13. f4-f5! b4xc3
14. f5xe6 Wd8-d1

Interesujaca kombinacja,która zdobywa coprawda jakość dla czarnych lecz stawia wieże poza grą i daje doskonałą grę lekkim figurom białych.

15. Gf1xc4 Wd1-h1
16. Gc4-b3 f7-f6
17. b2xc3 Gf8-e7
18. Gb3-c4 a6-a5
19. Gc4-a6+ Kc8-d8
20. Wa2-d2+ Kd8-e8

21.Ga5-b5+ Ke8-f8
22.Wd2-d7 ...

Krepuje swobodę czarnych; jeśli 22...Ge7-a3?? to 23. Wf7 mat.

22. ... g7-g6
23.Kb1-c2 h7-h6
24.Gc1-a3 Wh8-h7

24...Wh8-a1 25.Wd7-d8+,Kg7 26.Ga3xe7,Sg8xe7 27.e5xf6+

25. e5xf6 Sg8xf6

25...Ge7xa3 26.Wd7-d8 mat.

26.Wd7-d8+ Kf8-g7
27.Ga3xe7 g6-g5
28.Ge7-f8+ Kg7-g6
29. e4-e5 Sf6-g8
30. g2-g4 Czarne poddały się

Groził matem 31.Gb5-d3.

Partia nr 109

Białe: M.Gałuszka Czarne: Szulc

Obrona skandynawska

1. e2-e4 d7-d5
2. e4xd5 Hd8xd5

Obrona skandynawska jest już dziś przeżytkiem rzadko stosowanym gdyż przy dokładnej grze daje ona zawsze białym dużo inicjatywy.

3.Sb1-c3 Hd5-a5
4. d2-d4 e7-e5

Jest to najennergiczniejszy lecz i niebezpieczny sposób gry,intencja jego jest stworzenie inicjatywy dla czarnych.

5. d4xe5 ...

Niektórzy teoretycy uważają za najwłaściwsze 5.Sg1-f3 co nie uważam za słuszne,gdyż zarówno 5.Sg1-f3 5.d4xe5 są dobrymi ruchami. Teoretycy twierdzą,że po 5.Sg1-f3 jest zarówno 5...Gf8-b4 jak i 5...Gc1-g4 niewystarczającym dla czarnych.

5. ... Gf8-b4
6.Sg1-f3

Obustronne niebezpieczeństwa ruchu 6.Gc1-d2 ilustruję kilkoma przykładami: I. 6...Sb8-c6 7.a2-a3,Sc6-d4 (Ha5xd5+!) 8.Gf1-d3,Ha5xe5+ 9.Sg1-e2,Gb4-a5 10. f2-f4!,He5-f6 11.Sc3xd4,Hf6xd4 12.Hd1-e2+,Sg8-e7 13. 0-0-0,Ga5xc3 14.Gd2xc3,Hd4xf4+,Wd1-d2±. Flamberg-Łowcki,Warszawa 1915.

II. 6...Sb8-c6 7.a2-a3,Sc6-d4! 8.Sg1-e2(8.a3xb4, Ha5xa1 9.Hd1xa1,Sd4xc2+ 10.Ke1-d1,Sc2xh1 11.Gf1-c4, Gc8-f6 12.Sc3-d5,0-0-0) 8...Gc1-g4 9.f2-f3,Gg4xf3 10.g2xf3? (Tu powinny były białe grać 10.a3xb4,Ha5x a1 11.Hd1xa1,Sd4xc2+ 12.Ke1-f2,Sc2xa1 13.Gf3±)

Sd4xf3 11.Ke1-f2,Sf3xe5!! 12.Se2-f4 (a3xb4,Ha5-b6+ 13.Kf2-g2,Hb6-c6+ 14.Kg2-g1,Se5-f3+) Ha5-b6+ 13.Gd2-e3, Gb4-c5 14.Hd1-e2,0-0-0 15.Gf1-h3+,Kc8-b8+ Bodas-Kosticz,Indie Holenderskie 1925.

6. ...	Gc8-g4
7. h2-h3	Gg4xf3

Jeśli 7...Gb4xc3 8.b2xc3,Ha5xc3 9.Gc1-d2,Gg4xf3 10.Gd2xc3,Gf3xd1 11.Wa1xd1 z doskonałą gra białych.

8.Hd1xf3	Ha5xe5+
9.Gf1-e2	Sb8-c6
10.Gc1-f4	He5-e7

Lepiej było grać 10...He5-c5 lecz i wówczas po 11.0-0-0,Gb4xc3 12.Hf3xc3,Hc5xc3 13.b2xc3 białe miały by dużo lepszą końcówkę.

11. 0-0-0	Gb4xc3
12.Hf3xc3	Sg8-f6
13.Ge2-b5!	0-0
14.Gb5xc6	b7xc6
15.Wh1-e1!	Sf6-e4

Ostatnie ruchy były przymusowe. Białe mają wygrana dzięki swej materialnej przewadze. Jest to ciekawa teoretycznie partia.

16.Hc3-c4	Wf8-e8
17. f2-f3	Se4-d5
18.Gf4xd6	He7xe1
19.Wd1xe1	We8xe1+
20.Kc1-d2	We1-e6
21.Gd6xc7	a7-a5
22. g2-g4	Wa8-a7
23.Gc7-b6	Wa7-d7+
24.Kd2-c3	c6-c5
25.Hc4xc5	Wd7-e7
26.Hc5xa5	We7-e8
27. b2-b4	We6-c6+
28.Gb6-c5	h7-h5
29.Kc3-d3	Czarne poddały się.

Partia nr 110

Białe: Bronstein — Czarne: Lowenfisch

Turniej eliminacyjny o mistrzostwo Z.S.R.R.
W Leningradzie w 1946

(Ciekawy przyczynek do teorii obrony merańskiej odgałęzienie Freymana)

1. d2-d4	d7-d5
2.Sg1-f3	Sg8-f6
3. c2-c4	c7-c6
4. e2-e3	e7-e6
5.Gf1-d3	d5xc4
6.Gd3xc4	Sb8-d7

7.Sb1-c3 b7-b5
8.Gc4-d3 a7-a6
9. e3-e4 c6-c5
10. e4-e5 c5xd4
11.Sc3-e4 ...

Jest to bardzo ciekawe odgałęzienie mistrza radzieckiego Freymana obrony merańskiej.

11. ... Sf6-d5

11....Sf6xe4, 12.Gd3xe4,Gf1-b4+ 13.Ke1-e2!,Wa8-b8 14.Hd1xd4,Gb4-c5 15.Hd4-d3,h7-h6 16.Gc1-f4± Białe mają wolne linie c i d. Jeśli 11...Sf6-g4 to 12.Gc1-f4, Gf8-b4+ 13.Ke1-e2!±.

12. 0-0 ...

Tu poleca się 12.a2-a4 na co radzi Bogolubow grać 12....b5-b4 13.0-0.Gf8-e7 14.Wf1-e1,h7-h6 15.Gd3-c4,Gc8-b7 16.Hd1xd4,Hd8-b6, lecz w tej analizie tkwi niedokładność gdyż białe mogą grać lepiej 15.a6-a5!,Gc8-b7 16.Gd3-b1!i krótka roszada czarnych byłaby ryzykowną. Sowin poleca po 12.a2-a4,Sd5-b4 13.a4xb5,Gc8-b7 14.b5xa6,Sxd3+ 15.Hd1xd3.Hd8-b6 16.0-0.Wa8xa6 17.Gc1-f4, Wa6xa1 18.Wf1xa1,Hb6xb2 19.Wa1-b1,Gb7-a6 20.Hd3-d1, Hb2-e2 21.Hd1xd4?,He2-d3 z równą grą. Lecz jeśli w tej analizie zagrają białe zamiast 21.Hd1xd4 21.Hd1-a4 to czarne mogą się poddać np. 21...Gf8-e7 22.Sf3xd4,He2xc4 23.Wb1-b8+,Ge7-d8 24.Wb8xd8,Ke8xd8 25.Se4-c6+ lub Se4xe6 ze zdobyciem H!. W partii Czistiakow-Fenenow (Korespond w Z.S.R.R. 1932) grano 12.a2-a4, Sd5-b4 13.Gd3-b1,Gc8-b7 14.Gc1-g5,Hd8-b6 15.0-0,Wa8-c8 16.a4xb5,a6xb5 17.Wf1-e1,h7-h6, 18.Gg5-f4,Sb4-c6 19.Se4-d6+!,Gf8xd6 20.e5xd6,Sd7-f6 21.Hd1-d3,Sf6-d5 22.We1xe6+,f7xe6? (lepsze 22...Ke8-d8 choć i po 23.d6-d7!,Wc8-a8 24.Wa1xa8+,Gb7xa8 25.We6-e4,f7-f5 26.We4-e1±)23.Hg6+ z wygraną białych.

Ciekawą była też partia Cymerman-Grigoriew (t.o.m. Szwajcarii 1930) 12.0-0,Hd8-c7 13.a2-a4!,b5-b4 14.Gc1-g5,Sd7-e5 15.Sf3-e5,Hc7xe5 16.Wf1-e1,He5-c7 17.Wa1-c1, Hc7-d7 18.Gd3-c4,Gf8-e7 19.Gc4xd5,Hd8xd5 20.Gg5xe7, Ke8xe7 21.Wc1-c7+,Ke7-f8,Hd1-f3,f7-f6 23.Wc1xc7,Kf8xg7 24.Hf3xf6+,Kg7-g8 25.Hf7-e7 i czarne poddały się.

Treściwą jest też partia Freyman-Berliński (Spartakiada 1934 w Z.S.R.R.) 12.a2-a4,Gc8-b7 13.0-0,b5xa4 14.Gc1-g5,Hd8-b6 15.Wf1-e1,Sd5-b4 16.Gd3-b1,h7-h6 17.Gg5-c1,Gf8-e7 18.Sf3xd4,Sd7xe5 19.Gc1-f4,Se5-d7 20.Sd4xe6,f7xe6 21.Se4-d6+,Ke8-f8 22.Sd6xb7.Hb6xb7 23.We1xe6,Sd7-f6 24.Gb1-c6,Sd5 25.Hd1-d3,Wa8-d8 26.Wa1-e1,Hb7-b3 27.Hd3-e2!,Hb3-b7 (27...Sd5xf4 28.We6xf6, Kf8-g8 29.Wf6xf4,Wd8-f8 30.Hd2xd7,Wf8xf4 31.He8+,Wf4-f8 32.Hxf8,Wf8 33.We8+) 28.Gf4-d6,Wd8xd6 29.We6xd6, Hb7-c8 (niedopuszcza do 30.He5) 30.He2-e5! wystarcza

do wygranej lecz najefektowniej wygrywano 30.Wd6-d8, Hc8xd8 (30...Ge7xd8 31.He5-e8+) 31.He5-e6.

12. ...	Gc8-b7
13.Gc1-g5!	Hd8-b8

13...f7-f6 osłabiałoby pozycję czarnych 14.Gg5-h4,Gf8-e7 15.Sf3xd4

14. a2-a4	Sd7xe5
15.Se3xe5	Hb8xe5
16. a4xb5	a6-a5
17. f2-f4	He5-b8
18-f4-f5	Hb8-e5
19. b5-b6	Gf8-d6

19...Sd5xb6 20.Hd1-b3,Gb7xe4 21.Gd3-e4,He5xe4 22.Hb3xb6 z groźbą 23.Wa1-e1!

20.Se4xd6+	He5xd6
21. f5xe6	f7-f6
22.Hd1-h5+	He8-d8
23.Gg5-h4	Hd6xe6
24.Wa1-e1	Sd5-e3
25.Hh5-c5!	He6-d5
26.Hc5-e7+	Kd8-e8
27.Hc7xg7	Wh8-f8
28.Gd3-b5+	Gb7-c6
29.Gb5xc6+	Hd5xc6
30.Gh4xf6	Wf8-f7

30...Hc6-d7 31.Hg7-g5.

31.Hg7-g8+	Wf7-f8
32.Hg8-g5	Ke8-d7
33.Wf1-f2	Hc6xb6
34.Hg5-g7+	Kd7-c6
35.Gf6xd4	Wf8xf2
36.Gd4xe3!	Hb6xb2
37.We1-c1+	Kc6-b5
38.Hg7-d7+	Kb5-a4
39.Wc1-c4+	Ka4-a3
40.Ge3-c1	Czarne poddały się.

Życie szachowe w Szwecji w okresie drugiej wojny światowej.

W lutowym numerze węgierskiego miesięcznika Magyar Sakkwilag pojawił się interesujący artykuł Ekstroma o życiu szachowym w Szwecji. Podajemy najważniejsze dane z tego sprawozdania.

Tylko w roku 1940 brak było żywszego ruchu szachowego i nie rozgrywano turnieju o mistrzostwo kraju. Natomiast w następnych latach turnieje o mistrzostwo Szwecji były silnie obesłane. Wyniki tych imprez przedstawiają się następująco:

1941r.- 135 uczestników Lundin I
1942r.- 95 " Lundin I
1943r.- 142 " Ekenberg I
1944r.- 168 " Lundholm I
1945r.- 177 " Lundin I
1946r.- 267 " Lundin I

Od roku 1942-3 na wzór świątecznych turniejów w Hastings urzadzał największy klub szachowy Wasa w Sztokholmie turniej mistrzowski. Podajemy wyniki tych interesujacych imprez.

1942/3 I-II Ekstrom,Lundholm 6½p. III-IV Lundin i Stoltz 6p. V. Nielsen 5½p.
1943/4 I.Ekstrom 7½p. II.Lundholm 7 III. Kinmark 6 IV Stoltz 5p. V.Ekenberg i Skold 4½.
1944/5 I-II Book(Finlandia),Ekstrom 9p. III Stoltz 5p. IV-VI Arnlind i Danielson i Vajtonis (Litwa) 5½p.
1945/6 I. Lundin 6p. II.Stoltz 5p. III Berquist 4½p.

Wynik tegorocznego turnieju podany jest w kronice. W tym roku projektowany jest także wielki turniej międzynarodowy w Szwecji. Na zakończenie krótka partia z ostatniego turnieju o mistrzostwo kraju.

Partia nr 111

Białe: S.Karlsson — Czarne: F.Ekstrom

Mistrzostwo Szwecji 1946r.

1. d2-d4 ,Sg8-f6 2. c2-c4 , g7-g6 3. g2-g3 , c7-c6
4. d4-d5 , d7-d6 5.Gf1-g2 ,Gf8-g7 6.Sb1-c3 , 0-0
7. e2-e4 , e7-e6 8.Sg1-e2 , c6xd5 9. c4xd5 , e6xd5
10. e4xd5 ,Sb8-d7 11.Gc1-e3 ,Sd7-e5 12.Ge3-d4 ,Wf8-e8
13. 0-0 ,Gc8-g4 14. f2-f4 ,Se5-c4 15.Hd1-d3 , b7-b5!
16. b2-b3 ,Gg4-f5 17.Hd3-d1 ,Sc4-e3 18.Gd4xe3 ,We8xe3
19.Gg2-f3 ,Hd8-b6 20.Kg1-g2 ,Wa8-e8 21. b3-b4 ,Sf6-g4
22.Wa1-c1 ,We3xe2 23. Białe poddały się.

Partia nr 112

Białe: Dr.Katetow — Czarne: Pachman

16.VIII.1946

1. d2-d4 ,Sg8-f6 2.Sg1-f3 , e7-e6 3. c2-c4 , b7-b6
4. g2-g3 ,Gc8-b7 5.Gf1-g2 ,Hd8-c8 6. 0-0 , c7-c5
7. d4-d5!, e6xd5 8. c4xd5 ,Gb7xd5? 9.Sb1-c3 ,Gd5-c6
10. e2-e4!,Gf8-e7 11. e4-e5 ,Sf6-e4 12.Sc3-d5 , h7-h6
13.Sf3-h4 ,Se4-g5 14.Sd5xe7 ,Ke8xe7 15.Gc1xg5 , h6xg5
16.Sh4-f5+,Ke7-e6 17.Hd1-b3+, d7-d5 18. e5xd6+,Ke6xd6
19.Sf5-e7!,Hc8-b7 20.Wf1-e1!, czarne poddały się.

Partia nr 113

Białe: Foltys — 19.VIII.1946r. — Czarne: Zita

1. e2-e4 , e7-e6 2. d2-d4 , d7-d5 3.Sb1-d2 ,Sb8-c6
4.Sg1-f3 , e6-e5 5.Gf1-b5!, e5xd4 6. 0-0! ,Gc8-d7

7. e4xd5 ,Sc6-b4 8.Hd1-e2 ,Gf8-e7 9. d5-d4 , c7xd5
10.Sf3xd4 , a7-a6?11.Gb5xd7+,Hd8xd7 12.Sd2-c4 ,Sb4-d5
13.Sd4-f5!,Ke7-f8 14.He2-f3 ,Wa8-c8 15.Hf3xd5 ,Wc8-c5
16.Sf5xe7 ,Wc5xd5 17.Se7xd5 , b7-b5 18.Sc4-b6 ,Hd7-c6
19.Gc1-f4 ,Sg6-e7 20.Sd5xe7 ,Kf8xe7 21.Wf1-e1+,Ke7-f6
22.Wa1-d1 ,Wh8-e8 23.We1xe8 ,Hg6xe8 24.Wd1xd6+,Kf6-f5
25.Gf4-e3 , f7-f6 26. h2-h3 ,He8-e7 27.Wd6-d4 ,Kf5-g6
28. a2-a4 ,He7-c7 29. a4xb5 , a6xb5 30. c2-c4 , b5xc4
31.Wd4xc4 ,Hc7-e5 32. b2-b4 ,Kg6-f7 33.Wc4-c5 ,He5-a1+
34.Kg1-h2 , g7-g5 35. b4-b5 , h7-h5 36.Sb6-c4 ,Ha1-b1
37. b5-b6 ,Kf7-e6 38.Wc5-c6+,Ke6-d5 39.Wc6-c5+,Kd5-e6
40.Sc4-a3 ,Hb1-b4 41.Sa3-b5 , czarne poddały się.

Partia nr 114

Białe: Pachman 25.VIII.1946r. Czarne: Runza

1. e2-e4 ,Sb8-c6 2.Sg1-f3 , e7-e5 3.Gf1-b5 , a7-a6
4.Gb5-a4 ,Sg8-f6 5. 0-0 ,Gf8-e7 6.Wf1-e1 , b7-b5
7.Ga4-b3 , d7-d6 8. c2-c3 ,Sc6-a5 9.Gb3-c2 , c7-c5
10. d2-d4 ,Hd8-c7 11. h2-h3 ,Sa5-c6 12.Sb1-d2 ,Gc8-d7
13. d4xc5!, d6xc5 14.Sd2-f1 ,Wa8-d8 15.Hd1-e2 , h7-h6
16.Sf1-e3 ,Gd7-e6 17. a2-a4!, c5-c4 18. a4xb5 , a6xb5
19.Se3-f5 , 0-0 20. g2-g4 ,Sf6-h7 21. h3-h4 ,Wd8-a8
22.Wa1-b1 ,Wf8-d8 23.Kg1-g2 , b5-b4 24. g7-g5!, h6xg5
25.Se3xg5!,Sh7xg5 26. h4xg5 , b4-b3 27.He2-h5!, g7-g6
28.Hh5-h4 , f7-f6 29.Gc2-d1!, g6xf5? 30.We1-h1 ,Kg8f7
31.Gd1-h5+,Kf7-f8 32.Gh5-g6 ,Ge7-c5 33. g5xf6 ,czarne poddały się.

Partia nr 115

Białe: dr.Tartakower Czarne: Wood

Szkocka

1. e2-e4 , e7-e5 2.Sg1-f3 ,Sb8-c6 3. d2-d4 , e5xd4
4.Sf3xd5 ,Sg8-f6 5.Sd4xc6 , b7xc6 6.Sb1-d2 , d7-d5
7. e4xd5 , c6xd5 8.Gf1-b5+,Gc8-d7 9.Gb5xd7+,Hd8xd7
10. 0-0 ,Gf8-e7 11. b2-b3 , 0-0 112.Gc1-b2 ,Hd7-f5
13.Sd2-f3 ,Sf6-e4 14.Hd1-d3 ,Wf8-e8 15.Wa1-d1 ,Wa8-d8
16.Sf3-d4 ,Hf5-d7 17. f2-f3 ,Se4-d6 18.Sd4-e2 ,Sd6-f5
19.Wf1-e1 ,Ge7-h4 20. g2-g3 ,We8-e3 21.Hd3-d2 ,Gh4-e7
22.Se2-d4 ,We3xe1+23.Wd1xe1 ,Ge7-c5 24.Kg1-g2 ,Sf5xd4
25.Gb2xd4 ,Gc5-b6 26.Gd4xg7!,Kg8xg7 27.Hd2-g5+,Kg7-f8
28.Hg5-f6!,Gb6-d4 29.Hf6xd4 ,Kf8-g8 30.Hd4-f4 ,Wd8-e8?
31.Hf4-g4+! czarne poddały się.

Jeszcze Groningen

Ten największy po wojnie turniej ciągle jeszcze skupia uwagę świata szachowego. Podajemy znowu 3 bardzo ciekawe partie, jedyną przegraną partię Smysłowa

z Botwinnikiem,wspaniałą koncepcję Euwego w partii z Yanofskim. Zarówno otwarcie jak i końcówkę przeprowadził Euwe w wielkim stylu przypominającym Capablancę. Partia Stoltza może nie wolna od błędów odznacza się dużą dynamiką właściwą temu mistrzowi.

Partia nr 116

Białe: Botwinnik Czarne: Smysłow

1. d2-d4 ,Sg8-f6 2. c2-c4 , g7-g6 3.Sb1-c3 , d7-d5
4.Sg1-f3 ,Gf8-g7 5.Hd1-b3 , d5xc4 6.Hb3xc4 , 0-0
7. e2-e4 ,Gc8-g4 8.Gc1-e3 ,Sb8-c6 9. d4-d5 ,Gg4xf3
10. g2xf3 ,Sc6-e5 11.Hc4-e2 , c7-c5 12. f3-f4 ,Se5-d7
13.Gf1-g2 ,Sd7-b6 14.Wa1-d1 ,Hd8-c7 15. 0-0 ,Wa8-d8
16.Wd1-c1 ,Hc7-d7 17.Wf1-d1 ,Hd7-g4 18.He2xg4 ,Sf6xg4
19.Ge3xb6 , a7xb6 20. d5xc6 , b7xc6 21. e4-e5 ,Sg4-h6
22.Gg2xc6 ,Wd8xd1 23.Wc1xd1 ,Wf8-c8 24.Sc3-d5!,Gg7-f8
25.Wd1-c1 ,Sh4-f5 26.Wc2-c4 , e7-e6 27.Sd5xb6 ,Wc8-b8
28.Sb6-a4 ,Wb8-d8 29.Gc6-e4 ,Sf5-h4 30.Kg1-f1 ,Gf8-h6
31.Ge4-b7 ,Sf4-f5 32.Kf1-e2 ,Sf5-d4+33.Ke2-e3 ,Sd4-f5+
34.Ke3-f3 ,Sf5-d4+35.Kf3-e4 ,Sd4-e2 36.Wc4-c8 ,Wd8xc8
37.Gb7xc8 ,Se2xf4 38. b2-b4 ,Sf4-h3 39. b4-b5 ,Sh3xf2+
40.Ke4-d4 ,Gh6-f4 41. h2-h3 , f7-f6 42.Gc1xe6 ,Kg8-g7
43. e5xf6+,Kg7xf6 44.Sa4-c5 ,Kf6-e7 45.Kd4-d5!, g6-g5
46. a2-a4 ,Sf2-d1 47. a4-a5 ,Sd1-c3+48.Kd5-c6 ,Sc3xb5
49.Kc6xb5 ,Gf4-b8 50.Kb5-b6 czarne poddały się.

Partia nr 116

Białe: dr.M.Euwe Czarne: Yanofsky

1. d2-d4 ,Sg8-f6 2. c2-c4 , e7-e6 3.Sb1-c3 ,Gf8-b4
4. e2-e3 , d7-d6 5.Sg1-e2 , 0-0 6. a2-a3 ,Gb4xc3+
7.Se2xc3 , e6-e5 8.Gf1-e2 ,Hd8-e7 9. 0-0 ,Gc8-f5
10. f2-f3 ,Sb8-c6 11.Sc3-d5!,Sf6xd5 12. c4xd5 ,Sc6-b8
13. e3-e4 ,Gf5-c8 14.Gc1-e3 , e5xd4 15.Hd1xd4 , f7-f5
16.Wa1-c1 , c7-c5 17. d5xc6 ,Sb8xc6 18.Hd4-a4 , f5xe4
19.Ha4xd4 ,He7xe4 20. f3xe4 ,Wf8xf1+21.Ge2xf1 ,Gc8-e6
22.Gf1-b5 ,Wa8-c8 23.Gb5xc6 ,Wc8xc6 24.Wc1xc6 , b7xc6
25.Ge3xa7 ,Kg8-f7 26. a3-a4 ,Ge6-b3 27. a4-a5 ,Gb3-c2
28.Ga7-c5!,Gc2-d3 29.Gc5xd6 ,Gd3xe4 30. a5-a6 , c6-c5
31.Gd6xc5 , h7-h5 32.Kg1-f2 ,Ge4-d3 33. a6-a7 ,Gd3-e4
34. g2-g3 ,Kf7-e6 35.Kf2-e3 ,Ge4-g2 36.Ke3-f4 , g7-g6
37. g3-g4!, h5xg4 38.Kf4xg4 ,Gg2-h1 39.Kg4-g5 ,Ke6-f7
40.Gc5-d4 ,Gh1-g2 41. h2-h4 ,Gg2-h1 42.Gd4-f6 ,Gh1-g2
43. h4-h5!, g6xh5 44.Kg5-f5 , czarne poddały się.

Wszystkich Szachistów,którzy zgłosili chęć nabycia książki M.Gałuszki p.t."Wariant Smoczy Obrony Sycylijskiej",prosimy o wpłacanie na adres redakcji kwoty 160 zł +10 porto. Termin nadsyłania pieniędzy 15.III.1947r.

Partia nr 117

Białe: Stoltz — Cz: Kottnauer

1. d2-d4 , d7-d5 2.Sg1-f3 ,Sg8-f6 3. c2-c4 , c7-c6
4.Sb1-c3 , e7-e6 5. e2-e3 ,Sb8-d7 6.Hd1-c2 ,Gf8-e7
7. b2-b3 , b7-b6 8.Gf1-e2 ,Gc8-b7 9. 0-0 , 0-0
10.Gc1-b2 ,Wa8-c8 11.Wa1-d1 ,Hd8-c7 12.Ge2-d3 ,Ge7-d6
13. e3-e4 , d5xe4 14.Sc3xe4 ,Sf3xe4 15.Gd3xe4 ,Sd7-f6
16. c4-c5!,Sf6xe4 17.Hc2xe4 ,Gd6-e7 18.Gb2-c1 ,Wf8-d8
19.Sf3-g5 ,Ge7xg5 20.Gc1xg5 ,Wd8-d5 21.Gg5-f4 ,Hc7-d8
22.Gf4-d6 , b6xc5 23. d4xc5 ,Hd8-a5 24.He4-g4 ,Ha5-c3
25.Wd1-c1 ,Hc3-d4 26.Hg4-g3 ,Gb7-a6 27.Wf1-e1 ,Hd4-d3
28.Hg3-g4 , h7-h5 29.Hg4-h4 ,Wc8-e8 30. h2-h3 ,Hd3-d4
31.We1-e4 ,Hd4-d2 32.Wc1-e1 ,Ga6-d3 33.We4-e3 ,Hd2xe2
34. g2-g4 ,Gd3-g6 35.Gd6-e7 ,Ha2-c2 36. g4xh5 ,Gg6-f5
37.Hh4-g3 ,Wd5xe5 38.Hg3xe5 , f7-f6 39.He5-d6 ,Kg7-h7
40.Hd6xc6 ,We8-d8 41.Hc6-c7 ,He2-d2 42.Hc7-g3 ,Wd8-d5
43.We1-a1 , a7-a5 44.Hg3-c7 ,Hd2-d4 45.Wa1-c1 ,Gf5-e4
46.We3-g3 , f6-f5 47. c5-c6 ,Wd5-d6 48. h5-h6!,Kh7xh6
49.Hc7-f7!, czarne poddały się.

Jak informowaliśmy w poprzednich numerach Szachisty tytuł mistrza Jugosławii zdobył dr.Trifunovic. Obecnie przynosimy jedną partię z tego turnieju,

Partia nr 118

Białe: Dr.Trifunović — Czarne: Rabar

Cambridge-Springs

1. d2-d4 , d7-d5 2. c2-c4 , e7-e6 3.Sb1-c3 ,Sg8-f6
4.Gc1-g5 ,Sb8-d7 5. e2-e3 , c7-c6 6.Hd1-c2 ,Hd8-a5
7. c4xd5 ,Sf6xd5 8. e3-e4 ,Sd5xc3 9.Gg5-d2 ,Ha5-a4
10.Hc2xc3 , e6-e5 11.Gf1-c4 , e5xd4 12.Hc3xd4 , b7-b5?
13. b2-b3 ,Ha4-a3 14.Gc4-e2 ,Ha3-c5 15.Sg1-f3 ,Hc5xd4
16.Sf3xd4 ,Gc8-b7 17. 0-0 ,Gf8-a3 18.Gd2-c1 ,Ga3-b4
19.Gc1-b2 , 0-0 20.Wa1-c1 , c6-c5 21.Sd4xb5 ,Gb7xe4
22.Wf1-d1 ,Wf8-d8 23.Sb5-d6 ,Ge4-g6 24. a2-a3 ,Gb4-a5
25.Sd6-b7 , czarne poddały się.

Kronika krajowa i zagraniczna

Szwecja

Dwa kluby szachowe "Schakkluben 27" i Vasa Schacklub" ku uczczeniu swego jubileuszu urządziły ostatnio turniej mistrzów szwedzkich z udziałem fina Booka. Wynik był następujący: I-II nagroda Ekstrom i Lundin 7p. III-IV Book i Danielsson. Poza nagrodzonymi Stoltz 4½, Hult 4, Nilsson i Skold 3½, Peterson 2 i Skarp 1½.

Z.S.R.R.

Mecz na 21 szachownicach między Lwowem a Odessą za-

kończył się zwycięstwem Odessy w stosunku 14:7

Mistrzostwo Związku Radzieckiego ma się rozpocząć 1 lutego w Moskwie i Leningradzie. Uczestniczą w nim: Botwinnik, Keres, Smysłow, Bolesławski, dodatkowo dopuszczeni do finału Flohr, Kotow i Ragozin oraz półfinaliści Lewenfisz, Lilienthal, Bondarewski, Bronstein, Judowicz Alatorcew, Dubinin, Kan, Makagonow, Afimcew, Kasparian, Aronin i Kłaman.

Anglia

Świąteczny turniej w Hastings zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Alexandra 7½p. II. Dr. Tartakower 6½p. III. Gudmundsson 6p. Poza nagrodzonymi Yanofsky 5½, Abrahams 4½, Golombek 4p. Aitken i Raizman, Prins i G. Wood 2½p.

Francja

Turniej w Paryżu miał następujacy wynik Van Seters Belgia 8p. Kottnauer i OKelly 7p. Betbeder i Christoffel i Shernetsky 6p. Na dalszych miejscach: Molnar, Witasse, Martin, Stettler, Andr i Evard. Po turnieju dano szereg simultanów: O'Kelly +24-1=1; Kottnauer +22-1 =2, Van Seters +20-3=2; Christoffel +23-3=1. W Paryżu rozpoczyna się mecz z 6 partii między dr. Tartakowerem i Betbederem.

Czechosłowacja

W Pradze mą się odbyć w lecie wszechsłowiański turniej drużynowy mają uczestniczyć: Z.S.R.R., Polska, Czechosłowacja, Jugosławia i Bułgaria.

Holandia

W Beverijk rozpoczał się turniej mistrzów holenderskich. Uczestniczą Van Scheltinga, xxxx Cortlever, Spruyt, Van Tol, Henneberg i Marwitz, de Groot i z zagranicy Kottnauer i O'Kelly.

Czechosłowacja

Dopiero teraz doszły nas szczegóły z turnieju o mistrzostwo Czechosłowacji rozegranego w sierpniu 1946 w Morawskiej Ostrawie. Wzięło udział 15 najlepszych zawodników. Po ciężkich walkach tytuł mistrza kraju zdobył L. Pachman 10½p. II. Dr. Katetow 10p. III. Foltys 9½p. IV. Opocensky 8½p. V Zita 8p. VII VII Rohacek i Sajtar po 7½p. Na dalszych miejscach uplasowali się: Fichtl, Louma 6½p, Liska, Runza i Tikovsky po 6p. Podgorny 5½p., Potucek i Thelen 3½p. W turniejach głównych tytuły mistrzowskie zdobyli: Dr. Kracmar i Alster.

Włocławek

Turniej o mistrzostwo Włocławka miał następujący wynik: Tytuł mistrza miasta i puchar przechodni Zarz. M. zdobył Gaworski 10p. z 9. II. Sieradzan 8p. III. Grosman 5½p. IV Grzlak 5½p.

DZIAŁ ZADAŃ

Redaguje: Marian Wróbel, Kraków, Sereno-Fenna 2 m. 2.

58
P. Ten Cate
Bloemendaal
Oryginalne

2♯
/1H3g2/1K6/2p1w3/
/2GP1Sp1/8/4Wp2/
/5kp1/3W3s/

59
A. P. [illegible]rkes
Wilderwank
Oryginalne

2♯
/3WS3/7G/5P1G/
/1K1P1W1P/2pwk3/
/1H1sPp2/1Pp3Pg/
[illegible]/3h2S1/

60
F. J. V. Hoeven
Utrecht
Oryginalne

2♯
/2G2g2/1g2sw2/
/w3p3/1pHPk1P1/
/3s2WS/1p3pPK/
/3ppS2/1hGW4/

61
F.W. Nanning
Eindhven
Oryginalne

2♯
/1gW[illegible]S3/[illegible]5/1p2p3/k
/[illegible]2[illegible]1s1WS2/
/2P5/6PK/5H4/

62
J. J. P. Seilberger
Haga
Oryginalne

2♯
/3Kg2G/4p1H1/
/S[illegible]/8/[illegible]2g/
/4G2p/w2p4/3S4/

63
E. Visserman
Blokzije
Oryginalne

2♯
/1W5h/4PG1s/
/p3w1S1/p1GP2p1/
/P1k1P1W1/2p5/
/2P2H2/5Ks1/

Nasze zadania

Znane były ogólnie przyjazne stosunki Przepiórki z mistrzami i problemistami holenderskimi, które pogłębiły się w czasie haskiej olimpiady. Dowodem tej zażyłości może być również, wydany w Holandii zbiór zadań naszego mistrza, jak również współpraca jego w monografii, poświęconej twórczości Weeninka. Nic więc dziwnego, że memoriał Przepiórki zgromadził wielu problemistów holenderskich i nasz drugi numer jest całkowicie poświęcony kompozycjom holenderskim. Zwracamy uwagę przede wszystkim na trzy prace, które opracowują strategię poprawionych obron. Są to kompozycje Eerkesa Nanninga i Vissermana.

Konkursy zadaniowe

1. Nieuw Nederland 1947 - 2* ,3* nadsyłać: C. Goldschmeding, van Breestraat 181, Amsterdam Z. Holland. Polecamy ten roczny konkurs uwadze naszych problemistów. Dowód druku i werdykt sędziowski zapewniony.

2. The Chess Problem, 1947 roczny 2*, 3*, nadsyłać: R. Mc. Clure, 46 Empire Street, Withburn, West Lothian, England.

3. Magyar Sakkvilag 1947, roczny 2* nadsyłać: T. Florian, Budapest VII Rottenbiller-u 6a, 3* nadsyłać: F. Kovacs, Rakosliger IX-u33, Bajkowe: Dr. G. Paros, Budapest IV, Postafiok 61. Trzy nagrody w każdej grupie. Nazwiska sędziów będą podane później.

--- . ---

Wiadomości problemowe

Paris-Prague, rozstrzygnięcie konkursu za listopad 1946r. I nagr. R. Maillard /6g1/h3H3/2G1w2g/2G1k1S1/6Pp/ /3p1Kp1/4s3/4WW2/ 2* 1. Ke3!, Sd4 2. Gd6*, Sf4 2. Sf3*. Jest to zdwojenie tematu Schorra. Temat ten opisać można następująco. We wstępie biały wiąże własną figurę i uwalnia czarną. Uwolniona czarna, uwalnia związaną białą, która matuje. Mechanizm zadania nie jest oryginalny - jak wskazuje inny problem: P. A. Boorer, Chess 1938 /3W2s1/ww1s1HP1/2p1K1p1/1p6/1G1k1S2/gW3P1p/3PG2h/8/ 2* 1. Kd6!.

II nagr. T. Kardos /8/8/1p2S3/1Gp2p2/wpWp1/1kP3K1/ 1P6/1H6/ 2* . Biały gra: przygotowanie: c4, 2. Sd4* e3, 2. Ga4* 1. Ge2, c4, e3 2. Gc4* zamienny, b5 2. Sc5* i Ka4 2. Ka2* (dodane) wzm. zaszcz. V. Kijonka.

--- . ---

Kronika problemowa

Do prawdziwych potęg w dziedzinie trzychodówki należy kompozycja czeska. Czołowe miejsce wywalczyli jej w XIX stuleciu tacy problemiści jak Pospisil, Dobruski, Kotrc. Obecnie mamy dwa kierunki w kompozycji naszych

sąsiadów. Pierwsza tradycyjna, do której należą tacy mistrzowie jak Havel, Mayděler, Kainer, oraz współczesny kierunek strategiczny, propagowany przez Dr. Palkoskę. Tu wspomniec należy o takich nazwiskach jak Plesnivy, Votruba, Vasta, Wenda, Marik i Mikan. Na pograniczu obu kierunków stał K. Traxler, jeden z największych kompozytorów czeskich.

Współczesna europejska 3≠ w okresie powojennym obniżyła nieco swój lot, rzadko pojawiają się pełnowartościowe dzieła, ale i tak mamy do zanotowania kilka ciekawych realizacji.

Tradycyjna szkoła czeska kładła jak wiemy główny nacisk na piękno obrazów matowych, stąd kult dla echa czyli kilkakrotnego powtarzania tej samej siatki matowej na różnych polach. Jak współcześni realizują echo pokaże nam poniższa 5≠.

Dr. A. Mandler, Lidowa Kultura 16. III. 46r. /K7/4GG2/ /2T5/pp2k1p1/7p/8/8/W7/ 5≠ 1. Wf1, grozi 2. Wc3. g4 2. We1+, Kd4 3. Gf6, Kd3 4. Gg6+, Kd2 5. Gc2≠!; Kd4 2. We1, - 3. Gf5+, Kd3 4. Gg5+, Kd2 5. Gc2≠ ; Kd4 2. We1, Kd3 3. Gg6+, Kd4 4. Gf6+, Kd5 5. Ge4≠; Kd4 2. We1, b4 3. We2!, b3 4. Gf6+, Kd3 5. Ge4≠ ; Ke4 2. Wd5! - 3. Gg6+, Ke3 4. Gg5+, Ke2 5. Gd3≠ Ke4 2. Wd6, Ke3 3. Gg5+, Ke4 4. Gg6+, Ke5 5. Gf4≠. Ta sama siatka matowa pojawia sie piec razy, raz mamy zmianę koloru pól czyli tak zwane echo kameleonowe.

Piękny zbiór wzorowych matów daje nam miniatura Hladika, tą nazwą określamy zadania od 3-7 bierek na szachownicy. F. Hladik, Lidowa Kultura 16. VIII. 46r. /8/pK6/8/8/pk6/1S6/4H3/G7/ 3≠. 1. Kb7-a6, ab3 2. Hb5≠, Ka3 3. Ha5≠, Kb3 2. Wb2+, Kc4 3. Hb5≠; 2. Sa5!, Kb4 3. He7≠. Trzy maty wzorowe.

Drugą specjalnością Czechów są maty ze związaniem czarnych figur. Dwa nasze przykłady nie dorównują wprawdzie rozmachem i głębią dawnym znanym kompozycjom ale odznaczają się poprawnością roboty technicznej. J. Vasta, Lidowa Kultura 18. V. 46 /2H5/8/8/S2sk3/6WG/1gpp Pp2/1w1s4/6gK/ 3≠. 1. Wg4-d4 (grozi Ge3) 2. Sc6+, Kd6 3. Ge7≠! (związanie S) Kd6 2. He8! - 3. He7≠ (związanieS) Ga4 2. We4+, Se4 3. Sc4≠. Druga praca jest więcej szablonowa chociaż autor starał się ożywić mechanizm drobnymi subtelnościami. V. Miltner, Ceskoslov Sah 1946 /7w/8/ /2G3H1/8/2K4p/7p/5gl/5Wgk/ 3≠ 1. Wf1-f3! grozi 2. Wh3+, Gh2 3. Ha1≠; Gh2 2. Ha1+, Gg1 3. Wh3≠ (maty ze związaniem dwu czarnych figur) Wh2 2. Wh3+, Kh3 3. Hg2≠; Gf3 2. Gf3+ ,Wh2 3. Hh6≠. Ekonomia daleko posunięta; pozycja bez białych pionów. Pewien pomysł strategiczny opracowuje 3≠ Palkoski, chociaż i ona obraca się raczej w dziedzinie tradycjonalnej kompozycji. Dr. E. Palkoska, Ceskoslov Sah 1946 /5k2/7W/1K2s1P1/6p1/3G1p2/6gs/8/6sw/ 3≠. 1. Gd4-f6! Wstęp pozwala na szachowanie białego króla, natomiast ujemną stroną jest krótsza groźba 2. Wh8≠; Gf2+ 2. Kc6 - 3. Wh8≠ (z powodu zablokowania Sh3) ; Sf2 2. Wd7! - 3. Wd8≠ ; Ke8 2. Wh8+, Kd7 3. Wd8≠. Jest to więc blokowanie figurowe na polu f2.

13. ... Sd7xe5!

Koncepcjom strategicznym i to w opracowaniu logicznym z ideowymi próbami jest poświęcony dział Dr. Pałkoski-Lidove Demokracie. Z tej rubryki przedrukowujemy kilka prac, aby dać obraz przeciętnej twórczości naszych sąsiadów.

Ostro zarysowany, acz niezbyt oryginalny pomysł przedstawia kompozycja J. Vasty, cenionego problemisty starszego pokolenia. J. Vasta /8/8/7g/p4P2/P6G//6Pk/3P4/5H2K/ 3≠. Wstęp 1.f5-f6 bezbarwny prowadzi do gry tempowej. Gg5 2.Hh5! G – 3.Hf5≠; Gf4 2.Hf3! G – 3.Hf5≠ ; Ge3 2.He2, G– 3.He6≠; Gd2 2.f7, G– 3.Hd7≠ Uzyskanie wzorowego mata przy czterech analogicznych grach daje kompozycji wystarczającą samodzielność. Bardziej szablonowa jest praca Miltnera opracowująca kombinację zwaną Grimshaw, ale bez krytycznego posunięcia czarnych, co jest dużym ułatwieniem jeśli chodzi o konstrukcję. V. Miltner, Lidova Demokracie I 1947r, /1k6/pG1pK3/P2P4/2p1p3/p3p2G/3S4/1g6/w1w5/ 3≠ 1.Gc1, grozi 2.Ga5, cd3 3.Gc7≠; Wc3 2.Se5, We1 3.Sd7≠; Gc3 2.Se5, Gc1 3.Sd7≠.

A teraz przytoczymy dwie prace początkujących kompozytorów, mają one wcale niezły poziom szczególnie w odniesieniu do konstrukcji. J. Malek, Lidova Demokracie I 1947 /8/3p4/8/2pp4/K7/2PG1Sp1/K7/G4W2/ 3≠. 1.Ge2? c4! Wstęp 1.Sf3-d4 grozi 2.Sb3, – 3.Gb1≠ cd4 2.Ge2! – 3.Gb3≠; c4 2.Sc2, cd3 3.Sb4≠; g2 2.Wf2+ Ka1 3.Sc2≠. Sprowadzenie czarnego piona c5 na charakter logiczny. Cztery wzorowe siatki matowe. Druga praca jest miniaturą wcale zręcznie pomyślaną. B. Schwarz Lidova Demokracie I 1947 /K7/ 1W2K3/5S2/6s1/8/S/1g5 G1/8/ 3≠ 1.Gg2-c6, grozi 2.Sd7– 3.Sb6≠; Ge6 2.Se8!– 3.Sc7≠; Gd5 2.Sd5, Sc6 3.Sb6≠. Główna gra daje blokowanie figurowe na polu e6 i ma charakter logiczny, jak świadczy próba 1.Se8?, Se6. Wstęp tylko nie na czystości celu, gdyż ucieka z pod szkodliwej przesłony 1.Gd5!

na zakończenie przeglądu kompozycja Emila Prevorovskiego, który zmarł w czasie wojny w wieku 22 lat. E. Prevorovský, Narodni Politika 1941 /4G3/p7/2w1HS1g//p3s1p1/p1P5/p7/K7/ 3≠ 1.Sf6-d7! grozi (Gg7) 2.Se5, Gc5 3.Gc6≠; Sd3 2.Hc4+, Wc4 3.Sc5≠; Wc3 2.Sc5+, Kb4 3.Sa6≠.

Doskonały wstęp tematowy uwalnia związaną czarną figurę, która daje ładne blokowanie dalekiego pola królewskiego c3.

Na tym zakończę przegląd czeskiej twórczości problemowej. Podałem tu przeciętną produkcję, a nie wybitne osiągnięcia konkursowe, ale i takie zestawienie pozwoli na zorientowanie się w twórczości trzychodówkowej naszych pobratymców.

---•---